

v uresničenju te velike Krekove misli našo gospodarsko in narodno rešitev. Nemškonacionalni psički in nemškutarski jazbeci naj lajajo in grizejo kakor hočejo, slovenski kmetje so kakor en mož za veliko avstrijsko Jugoslavijo. Mnogim še ni popolnoma jasno, kakšne prednosti, ugodnosti in koristi bi imeli slovenski kmetje od Jugoslavije. Kot slovenski kmet hočem v tem pogledu povedati in razložiti nekaj misli.

1. Kmet bi prišel v jugoslovanski državi do svojih pravic. Na Štajerskem in Koroškem smo kmetje v deželnem zboru, deželni odboru, v večini okrajnih zastopov, v Kmetijski družbi v manjšini. Povsod nam komandirajo nemški tovarnarji, nemški meščani, nemški grofje in baroni, nemški uradniki. Sklepajo se postave in odredbe, ki so v škodo ne samo slovenskemu, ampak sploh vsemu kmetiskemu stanu. Vzemimo za primer samo Štajersko! Kakšen je naš lovski zakon in kdo ga je sklenil? Kdo je sklenil vinski davek? Kdo je tako nesrečno gradil graško deželno bolnišnico? Kdo je kriv, da še Ljutomer po železnici ni zvezan z Ormožem in da obsoteljski kraji ne dobijo železnice? Kdo je kriv, da še Pesnica in druge reke ter potoki in boudourniki na Slovenskem Štajerskem niso regulirani? Kdo nosi krivdo, da so cestne razmere v naših krajih tako strašno slabe, da mnogo slovensko-štajerskih okrajev niti najpotrebnejših cest nima? Kdo nosi krivdo, da se večina štajerskih deželnih doklad porabi za mesto Gradec in nemški del dežele, Slovenski Štajer pa se v vsakem oziru zanemarja? Deželni zbor in deželni odbor, v katerem imajo vsled krivično sestavljenega volilnega reda nekmetje-Nemci veliko večino, sta vsega tega kriva. V Jugoslaviji, ki bi bila po ogromni večini kmetiska država, pa bi prišel kmetiski stan v vseh postavodajnih zborih do svoje odločujoče veljave. Jugoslovanski kmet bi imel večino v jugoslovanskem deželni, oziroma državnem zboru. In tudi z jugoslovanskimi meščani, trgovci in industrijci bi naši kmetijski zastopniki ložje izhajali, ker vsi ti kot večinoma kmetijski sinovi bolj poznajo kmetijske razmere in so nam mnogo bolj naklonjeni nego zagrizeni nemški meščani in bogataši, ki mnogokrat slovenskega kmeta živlega ne morejo videti. Postavodajna zastopstva jugoslovanske države bi gotovo živo skrbela za gospodarski napredek kmetiskega stanu. Deželni zbori in odbori v naših deželah pa samo z novimi davki in bremenji, ter s postavami, ki so prikrojene v korist meščanov, industrijalcev in bogatašev, ovirajo napredek in razvoj kmetiskega stanu.

2. V Jugoslaviji bi izginilo potujčevanje. Srce boli človeka, ko vidi, koliko slovenske dece se v nemških šolah odtuji materinemu jeziku, koliko slovenske krvi se prištevata po mestih in obmejnih krajih med nemško, koliko rodovitne in krasne slovenske zemlje leto za letom preide v last nenasitnega, grabežljivega tučca. Nemci so v naše lepe slovenske kraje zanesli in vsilili narodni spor. Dočim se ustanovi v vsaki vasi že za tri nemške otroke nemška šola, ne dovolijo Nemci za tisoče slovenskih otrok v Mariboru, v Gradcu, Celovcu in drugih mestih počuka v materinščini. To grdo potujčevanje bi v Jugoslaviji izginilo. Vsak narod bi dobil svoje narodne pravice, svoje šole in vse, kar mu je potrebno za kulturni napredek.

3. V Jugoslaviji bi dobili tudi domače uradnike-rojake. Vsak slovenski kmet je sedaj pod težko butaro čudnih naredb, odločkov in odredb, ki jih izdajajo uradniki pri naših namestnikih, glavarstvih in davčnih oblastvih. Dika teh odredb so n. pr. rekvizicije krompirja in drugih živil v naših krajih. Sestavljajo jih uradniki, ki ni so našega rodu in nimajo srca za nas.

Slovenski kmetje upamo, da bo zgrajena naša Jugoslavija tako, da se bomo v njej srečne čutili ne samo mi kmetje, ampak tudi vsi drugi stanovi.

Iz navedenih vzrokov smo slovenski kmetje kakor en mož vsi za skorajšnje uresničenje naše velike jugoslovanske misli. Naša srčna želja je, da bi cesar Karel prav kmalu postal tudi naš jugoslovanski kralj.

Naše poslance pa prosimo, da tudi v bodoče tako odločno zastavijo vse svoje moči za ujedinjenje vseh avstrijskih jugoslovanskih bratov.

Grobanje trt.

Leto za letom se dogaja, da nam nekaj trt v vinogradu iz raznih vzrokov usahne. Take trte je

treba nadomestiti, ker postane sicer nasad redek in malo rodi.

Pri starih trtah smo bili navajeni trte z grobanjem nadomestiti in zato se tudi pri novi trti vinogradniki zopet radi poslužujejo grobanja, ne glede na to, če je to prav ali ne. Treba je tedaj, da se glede grobanja tri izpregovori odločna in resna beseda: Ali je in v katerih slučajih je grobanje cepljenih trt na mestu?

Cepljena trta obstoji iz dveh delov: iz ameriške divje trte kot podlage, to je podzemeljski del trte, in iz evropskega, nadzemeljskega dela, to je žlah-ten, trtni les, ki rodi.

Zakaj cepimo žlahten (domač, evropski) les na divjo ameriško podlago, je vsakomur dobro znano. Enostavno zato, ker vemo, da se korenine, ki izrastejo iz ameriškega trtnega divjaka, zoperstavljajo trtni uši, da jih torej trtna uš ne more uničiti, dočim ko korenine, ki izrastejo iz domačega, evropskega lesa, trtna uš objeda in trto s tem uniči.

Napačno je mnenje mnogih, da s tem, če posadimo ameriško cepljeno trto, trtno uš iz vinograda preženemo. Trtna uš se nahaja tudi na cepljenih trtah in živi tudi na ameriških trtnih koreninah, le uničiti jih ne more. Kakor hitro pa na eden ali drugi način spravimo evropski (domač) les cepljene trte v zemljo, da napravi korenine, na katere se trtna uš takoj preseli, se na njih močno pomnoži in jih slej ali prej uniči.

Zato ne bomo mogli nikdar ameriško trto kot podlago opustiti. Vsakdo pa, ki trto groba ali tako sadi, da pride domač les v zemljo, mora biti pripravljen, da mu prej ali slej trta vsled poškodb po trtni uši pogine.

Grobanje cepljenih trt se zaradi tega v splošnem ne more priporočati, ker skrajša življenje vinogradev.

Če nam torej kaka trta v vinogradu pogine, skušajmo jo nadomestiti s cepljeno trto na ameriški podlagi. To mora biti pred vsem vedno pravilo pri mladem trtnem nasadu.

Vinogradniki, nikar ne grobajte trt v mladih nasadih! S tem boste kmalu ob vinograd. Izkopajte že v jeseni globoko in široko jamo, spomladaj posadite vanj lepo, močno cepljeno, pridenite dobre zemlje in komposta ali hlevskega gnoja, poskrbite za trto, zlasti s tem, da jo dobro škropite, in kmalu bo dohitela osfale starejše trte.

Grobanje cepljenih trt je edinele na mestu v starih nasadih, tam kjer je že veliko lukenj v vinogradu in kjer vidimo, da vinograd itak že ne bomo mogli dolgo držati, temveč da ga bomo morali kmalu prenoviti. Tam lahko grobamo, da še v zadnjih letih prestor bolj izkoristimo. Pet, šest, znabit tudi več let bo taka grobana trta še dobro rastle in rodila, potem bomo pa morali vinograd nanovo prerigolati in nove, cepljene trte posaditi.

Če pogrobamo cepljeno trto, reče jo najprvo ameriške korenine matere trte. V drugem in tretjem letu naredi trta iz pogrobanega žlahnega lesa veliko korenin, katere pomagajo trto roditi. Zato bomo videli, da v drugem, tretjem in znabit še v četrtem letu pogroban trta posebno dobro raste in rodi. A od tega časa naprej prične nazadovati. Na koreninah, ki so nastale iz pogrobanega domačega lesa, se zapledi trtna uš in jih prične objedati.

Če je medtem korenina matere trte že preveč oslabela, bodo pogrobane trte kmalu pričele pešati. Le če je korenina matere ameriške trte dovolj močna, potem ostanejo grobane trte dalje v močil a več kot šest do osem let bodo komaj preživele.

Glede grobanja veljajo torej naslednja pravila:

1. Ameriške cepljene trte grobaj le v sili in sicer le zato, da nadomestiš posamezne poginule trte, ne pa da vinograd pomladiš.
2. V mladih nasadih nikar ne grobaj, temveč nadomeščaj poginule trte le z močnimi in zdravimi cepjenkami.
3. V starih nasadih, kjer podsajanje vsled močnega razvoja korenin starih trt, vsled hude sence itd. nima uspeha, lahko nadomestiš poginule trte z grobanjem. Izberi pa zato vselej le močno trto.
4. Nadomeščaj trte v tem slučaju po možnosti le z vlačnicami in le če to ni mogoče, pogrobaj celo trto.

B. Skalický.

Oddaja mleka v mariborskem okraju.

Kakor izvemo, namerava mariborsko okrajno glavarstvo prihodnje dni na občinska predstojništva izdati odlok, po katerem se bo uredil promet z mlekom. Glavarstvo zahteva za presrbo mesta Maribor, da morajo posestniki oddati od vsake krave-mlekari- ce 1 l neposnetega mleka. Glavarstvo se sklicuje na § 9 cesarske odredbe z dne 24. marca 1917, drž. zak. št. 131, in namestniškega odloka z dne 25. aprila 1917 št. L W 15 H 104 1917. Župan bo moral sestaviti poseben seznamek za oddajo mleka obveznih posestnikov s pristavkom dnevno zahtevane množine mleka.

Ta odlok bo hudo prizadel mnoge družine. Krav-mlekarije je zelo malo, sena ni, otrobov ni, —

vsled tega je tudi mleka dandanašnji izredno malo. Ker primanjkuje masti, uporabljajo ljudje na deželi mleko namesto zabele. Uvažujemo, da je v mestih po- manjkanje mleka zelo občutno, a pomisliti se mora, da so tudi na kmetih otroci in stari ljudje, ki ne morejo biti brez mleka. Radi tega bo mnogim družinam nemogoče oddajati mleko. Po našem mnenju bo dol- žan dajati mleko glavarstvu le tisti, ki ima več krav- mlekarije in ki ima le manjše število oseb pri hiši. Na vsak način bi moral glavarstvo določiti, koliko mleka se mora pustiti posamezniku z ozirom na šte- vilo oseb in krav-mlekarije.

Župani naj pri sestavljanju seznamov za od- dajo mleka pazijo, da ne bodo te seznamke napačno sestavljali. V seznamke krav se naj izrečno napiše- jo le tiste krave, katere so ob času sestavljanja se- znamkov res mlekarije. Močno brejlj krav in krav, ki dajejo le malo mleka, to so vprežne krave, po naš- em mnenju ni treba vpisovati v te seznamke.

Ker bodo nabiralci mleka v posameznih občih oproščeni vojaške službe, naj se isti takoj zgla- sijo pri prehranjevalnem uradu mariborskega okraj- nega glavarstva. Za Slovenski Štajer se je ustano- vilo v Mariboru mleko-preskrbovalni urad, ki poslu- je v hiši Parkstrasse št. 18. Ta urad vodi potovalni učitelj g. Pirstinger.

Opozarjamo naše ljudi, da morajo župani pri razdelitvi oddaje mleka pravično in strogo nepri- stransko postopati. Na vsak način se mora pridelav- valcem pustiti toliko mleka, kolikor ga neobhodno potrebujejo za prehrano svoje družine. Če se bodo zgodile kake nerednosti, prosimo obvestiti.

Cenjenim naročnikom!

Zadnjič smo priložili poštne položnice. Cen- jene naročnike prosimo, da nam začnejo **takoj pošiljati naročnino za l. 1918**, ker ob novem letu in v januarju smo z delom pre- obloženi, ako vseh **32.000** naročnikov takrat pošlje denar.

Draginja za tiskarske potrebščine je že grozna. Samo nekaj vzgledov. Za vagon pa- pirja smo poprej dali 2400 K, zdaj plačamo **15.000 K**; kilogram barve je poprej stal 1 K 10 v, zdaj stane **K 4-50**; kilogram su- rovega olja poprej 14 v, zdaj 44 v, mazilno olje poprej kilogram 68 v, zdaj **K 3-50** i. t. d. Papirja rabimo **3 vagonov** na leto, in bi bil stal poprej papir za celo leto 21'000 K, zdaj pa moramo zanj plačati **135.000 K**. To so velikanske razlike!

Raditega smo prisiljeni našemu listu **naročnino zvišati**, česar nam naši ra- zumni čitatelji gotovo ne bodo zamerili.

V prihodnjem letu bo torej stal **Slov. Gospodar za Avstro-Ogrsko in Nemčijo**.

Za celo leto K 8;
za pol leta K 4;
za četrto leta K 2.

Za aktivne vojsake pa ostanejo stare cene: za celo leto K 4.—; za pol leta K 2.—; za četrto leta K 1.—.

Obenem prosimo svoje prijatelje, da pridno agitirajo za naš list, da bo Slov. Gospodar v vsaki slovenski hiši na Štajerskem. Število na- ročnikov mora poskočiti na **40.000**—.

Naše žrtve za domovino.

„Vaš sin Anton je padel. Kratko je bilo njego- vo trpljenje.“ To prežalosno novice je sporočil pri- jatelj in tovariš padlega junaka ugledni hiši Avguš- tina Jager, p. d. Tomaževim, v vasi Dolec, žup- nije Sv. Jurij ob južni želi. Umerno, da je ta žalostna novice do dna srca pretresla njegove lju- be domače in nas vse, ki smo rajnega poznali. Saj je bil fant-poštenjak, priljubljen povsod. Služil je kot narednik pri domačem junaškem pešpolku št. 87. Dvakrat je tekom vojske nevarno zbolel, a zopet okrevaj. Ko pa je sedaj tretjič sel braniti svoj ljudi dom proti verolomnemu Lažu, dopadlo je Previdno- sti božji, poklicati ga k sebi, starega šele 22 let. V duhu stoječ ob tvojem preranem grobu v dalji tu- jini ti kličemo: Dragi Anton! Počivaj v miru in na svidenje tam, kjer ni več vojske in gorjal!

Dne 19. maja je bil zadet od sovražne granate in zastrupljene krogle Anton Ferk, doma iz Selnice ob Muri, župnija St. Ilj v Slov. gor. Umril je v vojaški bolnišnici. Pokopan je v Proseku pri Trstu. Bil je jako priden in vsem priljubljen mladenič. Do svojih mladih let je bil mizarški pomočnik. Še po smrti je bil odlikovan s križcem in srebrno kolajno.

Za domovino je daroval dne 24. oktobra pri Bovcu svoje mlado življenje 21 let star mladenič Iv. Vučajnik, edini sin župana v Gaberju pri Dobovi ob Savi; bil je vzor vsem mladeničem v župniji, najljubša pot mu je bila v cerkev, kateri je izročil svoj zaslužek, prihranek 300 K.

Pri Trevizu na Laškem je padel dne 12. nov. Ivan Volovec, vrl mož, mizar v Mihelovcih, 35 let star, zapustivši ženo in tri nedorasle otroke. To sta 45. in 46. žrtve v dobovski župniji.

Na bojiščih.

Na italijanskem bojišču smo zopet dosegli uspeh, in sicer na dveh mestih: ob izhvu Piave in na črti zahodno od Piave v smeri mesta Asiage. Ob spodnjem toku Piave so Borojevičeve čete prodrele na zahodni breg reke in so se utaborile ob reki Sile (del izhva Piave) v bližini kraja Capo di Sile. — Na severni točki, t. j. med Piavo in Brento prodiramo proti jugu. Hecendorfove čete so zavzele celo vrsto važnih višinskih postojank. Vsled tega se je začela rahljati laška fronta med Brento in Piavo. Na laški strani so stopile v boj že prve angleško francoske čete. — V noči od 9. na 10. decembra je bila z angleškim torpednim strelom v Adriji potopljena avstrijska bojna ladja »Wien.« Posadko so večinoma rešili. Ladja je bila dolga 93,3 m, široka pa 17 m. Posadka je štela 441 mož. — Pri mestu Kanbré na francoskem bojišču so Nemci Angleže in Francoze potisnili nekoliko nazaj. — Sicer pa razun padca Jeruzalema na nobenem bojišču nič posebnega.

Premirje z Rumunijo. Orožni mir z Rusijo.

Ko je Rusija stopila z Avstrijo in Nemčijo v pogajanja za premirje, je Rumunija uvidela, da se mora vdati v neljub položaj in je sama — kar seveda kralju Ferdinandu ni ljubo — zaprosila za premirje, ki se je te dni že tudi sklenilo. Naše uradno poročilo z dne 10. decembra namreč poroča, da se je med rusko-rumunskimi in našimi četami, ki stojijo v prostoru med Dnjestrom in izlivom Donave, sklenilo premirje. Za čete, ki stojijo severno od Dnjestra do Severnega morja, pa je komisija, ki se posvetuje o premirju, sklenila samo orožni mir do 17. decembra. Pogajanja za premirje na ruski fronti ugodno napredujejo in se bodo prihodnje dni nadaljevala na nekem kraju za rusko bojno črto. Do sedaj so se pogajanja vršila na nemški strani.

Kitajci in Japonci korakajo proti Rusiji.

Iz Stokholma brzojavljajo dne 8. decembra, da so kitajske čete vkorakale v rusko mesto Charbin v Mandžuriji, japonske pa v znano rusko pristanišče Vladivostok.

Še en sovražnik Nemčije.

Ameriška ljudovlada Ekvador je pretrgala diplomatske zveze z Nemčijo. Ekvadorska vlada je dala zapleniti nemške ladje, ki so bile zasidrane v ekvadorskih lukah.

Vstaja na Portugalskem.

Dne 5. decembra je na Portugalskem izbruhnila vstaja. Središče vstaje sta bili mesti Lizbona in Oporto. Prekucniške čete so v 48urnem boju pred mestom Lizbona premagale vladne čete. Dosedanja vlada, ki je bila sestavljena deloma iz monarhistov — pristašev stranke, ki se zavzema za zopetno upostavitve kraljestva — je odstopila. Novo vlado so sestavili pristaši struje, ki je za zvezo z Anglijo. Izdal so oklic na portugalsko ljudstvo, v katerem pravijo, da se hočejo boriti za obstoj portugalske ljudovlade in ob strani stare zaveznice Portugalske — Anglije.

Nemčija izgubila vse kolonije.

Nemška posadka, ki je dosedaj branila zadnji del naselbine Nemšva Vzhodna Afrika, se je morala umakniti pred sovražno premočjo ter tako

tudi to kolonijo prepustiti Angležem. Tako je Nemčija izgubila vse kolonije do zadnjega kosa.

Škof Jeglič o jugoslovanskem vprašanju.

Ljubljanski škof je v »Domoljubu« z dne 6. decembra objavil pismo vernikom, v katerem sodi o jugoslovanskem vprašanju in njegovi rešitvi tako-le:

»Naši najboljši možje so prepričani, da na jugu Avstrije ne bo miru, dokler bodo vsenemške stranke mogle Slovence kratiti njihove narodne pravice in brezobzirni Madžari z vso silo tlačiti Hrvate in Slovence, ki prebivajo na Ogrskem in na Hrvatskem. Vsenemci in Madžari saujejo nova nasilstva in nam očitno groze, ne le na shodih, ampak celo v državnih zbornicah. Zraven teh so se oglašili še drugi naši sovražniki, ki hočejo nas Slovence in Hrvate odtrgati od naše ljubljene, od naše preslavne habsburške vladarske rodovine, od našega nad vse čistanege cesarja Karla!

V teh okoliščinah so bili prepričani in so še najboljši možje, da miru in pravice ne bo, dokler bomo mi zvezani z Nemci, Hrvati pa z Madžari. In ker je na Dunaju odsek, ki prenaša ustavo, so vsi jugoslovanski poslanci skupno podali izjavo, da mi avstrijski Slovenci, Hrvati in Srbi hočemo biti popolnoma ločeni od Nemcev in Madžarov ter združeni biti v skupno državo v mejah Avstrije in pod žezlom naših Habsburžanov.

Tudi jaz sem s polnim prepričanjem to izjavo podpisal ter branil njo in sebe na Dunaju. Pa tudi vem, da zadovoljni Jugoslovani bodo najbolj čvrsta in zvesta obramba Avstrije na jugu in ob Jadranskem morju zoper vse njene smrtno sovražnike.

Veste, kdo ne mara za Avstrijo, ne mara za naše cesarje? Najbolj zagrizeni sovražniki so brezbožni prostozidarji, ki sovražijo Boga in Cerkev katoliško. Ker je Avstrija še edina katoliška država in ima vladarje zveste katoliški Cerkvi in sv. Očetu, zato jo hočejo razdreti. Dokler je pa ne morejo, jo slabe s tem, da v njej hajskaajo narod zoper narod, da v njej podpihujejo peklenško mednarodno sovražstvo. Mi pa hočemo imeti močno Avstrijo, s studom odbijamo od sebe njene sovražnike, pravico hočemo za vse narode v Avstriji, pravico pa tudi za nas avstrijske Slovence na jugu.

Vse to sem Vam natanko pojasnil, da Vas ne zbežajo besna nasprotovanja v tem oziru, posebno od strani nam krivičnih vsenemških strank in brezobzirnih Madžarov, in prepriči, ki so se žalibog zanesli tudi po Hrvatskem in po Bosni.

Državni zbor.

V državnih zbornicah se je v sredini seji nadaljevala razprava o nagodbi z Ogrsko. Češki socialdemokratski poslanec Tušar je podal izjavo, da v češkem narodu ni nobene stranke, ki bi si ne želela samostojne države, s katero bi bili tudi združeni potretji milijon Slovkov, ki se nahajajo pod madžarskim jarmom na Ogrskem. Ko je še govoril ministrski predsednik o uvozu živine in mesa iz inozemstva, se je vršilo glasovanje o nagodbi. Zbornica je s 188 glasovi proti 165 glasovom sprejela zakonsko predlogi o nagodbi. Proti nagodbi so glasovali Čehi, Jugoslovani in socialni demokratje. Rusini so pa pred glasovanjem zapustili zbornico. Prihodnja seja bo sklicana pismenim putem. — V isti seji je tudi bilo vloženi več vprašanj, predlogov in interpelacij. Poslanec dr. Verstovšek je stavil predlog, v katerem poziva vlado, da naznani zbornici vse tajne dogodbe in naredbe glede izvažanja živine in mesa ter vse tajne pogodbe v zadevi nagodbe med Avstrijo in Ogrsko. Pozival je nadalje vlado, da stori odločne korake pri ogrski vladi, da se prebivalstvo enakomerno oskrbi z živili, da se zopet upostavi popolna prometna prostost med obema državama polovicama. V drugi svoji interpelaciji je pozival vlado, da se zgradi železniška proga Krapina do štajerske meje in zveže s progo Grobelno—Rogatec, in še več drugih železniških prog ter končno zahteval, da se napravijo ugodnejše železniške zveze na progi Zidanmost—Zagreb. — Poslanec dr. Verstovšek, Pišek in Roškar so stavili interpelacijo do ministra za ljudsko prehrano v zadevi rekvizicij na Slovenskem Štajerskem, ker se prebivalstvu ne pusti zadostne množine žita. Interpelacija poziva ministra, naj da političnim oblastim stroga navodila, da se mora pustiti kmetu prepisana množina žita za preskrbo delavcev. — Poslanec dr. Benkovič in tovariši so stavili interpelacijo, v kateri zahtevajo, da se Štajerska in Kranjska izloči iz vojnega ozemlja in da se vsled tega odpravi cenzura pisem, brzojavk in drugih poštnih posiljatev, kar sedaj močno ovira promet, da se odpravijo razne prometne težkoče na železnicah in da se zboljšajo razmere glede preskrbe prebivalstva. — V delegacijah je v vojnem odseku imel vojni minister govor, v katerem je podal sliko o stanju in razvoju naše armade tekem vojne. Omenil je veliko delo za armado v zaledju ter naglašal, da je armada sedaj z vsem potrebnim dovolj preskrbljena. Nadalje je navedel, da je sedaj v naši državi 1½ milijona vojaščne oproščenih. V vojni službo je bilo poklicanih 10.000 zdravnikov. Naši sani-

teti se imamo zahvaliti, da se je uspešno preprečilo razširjanje raznih vojnih nalezljivih bolezni. Jetičnih vojnih oseb je sedaj 45.000, invalidov pa 200.000. Od vseh ranilencev se jih 85% zopet porabi za vojno službo, 10% jih je sposobnih za delo, 5% je pa takih, ki so res invalidi. V raznih vojaških bolnišnicah je zaposlenih 7000 sester in 15.000 strežnic. Vojnih vjetnikov se nahaja v naši državi 10.000 častnikov in 1.750.000 mož. Zanimivi so sicer ti podatki, toda še bolj bi bili zanimivi, ako bi nam bil vojni minister tudi povedal, koliko naših vojakov je padlo in koliko se jih nahaja v vojnem vjetništvu. A hvaležni bi mu tudi bili, ako bi nam bil povedal, kako se vojaški oproščenci porazdelijo na Slovence, na kmetstvo in meščansko prebivalstvo. Ako bi nam bil to povedal, bi mi Jugoslovani in naš jugoslovanski kmet ne bil na prvem, ampak prav na zadnjem mestu, pač pa bi prednjačil glede števila padlih in ranjenih.

Redne novice.

Duhovniška vest. O. g. Alojzij Mešiček, kaplan v Kamnici pri Mariboru, je premeščen v Kapelo.

† Viljem Pfeifer. V Krškem ob Savi je v starosti 76 let umrl bivši slovenski deželni in državni poslanec Viljem Pfeifer. Vnetemu zagovorniku slovenskega kmeta svetila večna luč!

Imenovanje. Štajerski ozemni odbor je imenoval pomožnega uradnika deželne bolnišnice Franca Hribčnika kancelistom.

Za Jugoslavijo. Načelnikstvu Jugoslovanskega kluba na Dunaju se je poslala dne 5. dec. naslednja izjava: Občina Sv. Vid na Valdekom je v svoji seji dne 28. novembra 1917 soglasno sklenila sledečo izjavo: Z navdušenjem se pridružuje deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917 za združenje Jugoslovancev v samostojno in neodvisno državo pod habsburško krono. Ravnotako se iskreno pridružuje blagim prizadevam sv. Očeta Benedikta XV. in našega presvitlega cesarja Karla I., da se čimprej konča strašna vojska in sklene pravičen in časten mir. Martin Tamše Jr., župan. — Za ujedinjenje avstro-ogrskih Jugoslovancev so se še nadalje izrekle občine Ceršak in Selnica ob Muri v šentiljski župniji ter Vurberg pri Ptujju. — Za deklaracijo sta se izjavili, kakor se nam še poroča ob sklepu uredništva tudi občini St. Ilj pod Turjakom in Mislinja pri Slovenjem Gradcu. Občini se soglasno pridružujeta deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja t. l. z odločno zahtevo samostojne države jugoslovanskega naroda pod vladjo Habsburžanov. Izjavi sta se poslali Jugoslovanskemu klubu. — Občinska odbora Grušovje in Vrholje pri Prihovi sta se v svoji seji dne 9. dec. pridružila deklaraciji Jugoslovanskega kluba in zahteva, da se izvrši zedinjenje. Sklep se je odposlal naravnost Jugoslovanskemu klubu.

Zahvala slovenskih vojakov našim poslanecem. Slovenski vojaki s fronte nam pišejo: Citamo »Slov. Gospodarju« in »Straži«, da naši poslanci res delujejo za nas, za naš narod, za naše pravo. Mi vojaki v strelskih jarkih se jim najiskrenejše zahvaljujemo za njih požrtvovalno delo. Upamo, da bo Slovencev na svoji zemlji svoj gospodar. Bog živi naše jugoslovanske poslance! Bog živi njih načelnika dr. Korošca! Četovodja Tihe Tušek, desetnik. M. Prelog Jernej Uršelj, J. Pezdirc in na stotine drugih.

»Štajerčevi« podrepaniki. Na Ptujju je Linhart okoli sebe zbral nekaj možakarjev iz ptujске okolice, katerim je pripovedoval, kako vzorno se gospodari v ptujskem okraju in kako kvarljiva je za slovensko ljudstvo združitev Slovencev, Hrvatov in Srbov v eno državno enoto pod habsburškim žezlom. Možakarji-nemškutarji so prikimali ali pa zadremali in sprejeta je bila resolucija, ki jo je sedaj Linhart razširil po nemških časniki kot pesek za nemške oči. Pa ne bo nič pomagalo. Nemei vendar niso več tako neumni, da ne bi vedeli, da nemškutarji ne morejo soditi in odločevati, kaj je nam Slovenec in prid in kaj v škodo. Sodba našega ljudstva je ta, da je največja škoda za naš narod in za celo našo državo zagrizeno in požrešno vsenemštvo, s katerim so prešinjani nemški nacionalci raznih strank in tudi izdajce slovenskega naroda, obžalovanja vredni nemškutarji. Kako žalostne postave so ti »Štajerčevi« podrepaniki, ki so se dne 8. decembra zbrali v Ptujju, že iz tega sledi, ker niso objavljena imena tistih »občinskih predstojnikov okoli 50 občin ptujskega okraja«, ki so podpisali omenjeno protijugoslovansko izjavo. Naše občine, ki se pridružujejo naši jugoslovanski deklaraciji, se ne skrivajo za splošno označbo brezimnih predstojnikov brezimnih občin, temveč jasno in javno povedajo svoje ime. »Štajerčev« podrepaništvo pa se skriva, ker ga je sram slovenske javnosti na Spodnjem Štajerskem. Kakšne vrednosti so ti nemškutarjski iziavaši in njihove izjave, dokazuje pohvalna izjava teh nemškutarjev za Orniga in njegovo blagonsno gospodarsko delo med vojsko. V čem je blagonsno delo ptujskega okrajnega zastopa, je dobro znano. Potezovanje za to, da bi se pri vojnih podporah na deželi postopalo bolj skopo, v mestih pa